

Norden

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet dels regeringens skrivelse 2004/05:90 Nordiskt samarbete 2004, med huvudsaklig inriktning på verksamheten i Nordiska ministerrådet, dels redogörelse till riksdagen 2004/05:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående verksamheten under år 2004, i vilken redogörs för rådets 56:e session och övriga verksamhet. Utskottet behandlar även en motion från den allmänna motionstiden 2004.

Utskottet föreslår att skrivelsen och redogörelsen läggs till handlingarna samt att motionen avslås.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets ställningstaganden.....	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Skrivelsen.....	8
Redogörelsen.....	8
Motion från allmänna motionstiden hösten 2004.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avskaffande av gränshinder

Riksdagen avslår motion 2004/05:U309 yrkande 3.

2. Skrivelsen och redogörelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2004/05:90 och redogörelse 2004/05:NR1 till handlingarna.

Stockholm den 11 oktober 2005

På utrikesutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Tyresö

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Tyresö (m), Berndt Ekholm (s), Cecilia Wigström (fp), Carina Hägg (s), Birgitta Ahlqvist (s), Holger Gustafsson (kd), Alice Åström (v), Kent Härstedt (s), Göran Lindblad (m), Kaj Nordquist (s), Birgitta Ohlsson (fp), Agne Hansson (c), Kenneth G Forslund (s), Veronica Palm (s), Lotta Hedström (mp), Anita Johansson (s) och Gabriel Romanus (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i betänkandet dels regeringens skrivelse 2004/05:90 Nordiskt samarbete 2004, där regeringen redogör för samarbetet under år 2004 mellan de nordiska ländernas regeringar med huvudsaklig inriktning på verksamheten i Nordiska ministerrådet, dels redogörelse till riksdagen 2004/05:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående verksamheten under år 2004, i vilken redogörs för rådets 56:e session och rådets övriga verksamhet.

Utskottet behandlar även en motion från den allmänna motionstiden 2004.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Under 2004 var Island ordförande i det nordiska regeringssamarbetet. Island betonade enligt skrivelsen demokratifrågor, kulturfrågor och naturfrågor. Island fortsatte också arbetet med att avskaffa gränshinder, vilket var en huvudprioritering under det svenska ordförandeskapet 2003. Regeringen menar att gränshindersfrågor intar en central roll i det nordiska samarbetet.

I skrivelsen redogörs för konkreta resultat inom olika områden, bl.a. inom gränshindersarbetet, det nordiska forskningssamarbetet och samarbetet med närområdet. Avslutningsvis uppmärksammas det bilaterala samarbetet med de nordiska grannländerna, bl.a. i Öresundsregionen.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

Av redogörelsen framgår att Nordiska rådet under året har diskuterat nya samarbetsformer och då inte bara i Norden utan för hela norra Europa. Rådet tillsatte år 2004 en särskild arbetsgrupp för att se över verksamhetens innehåll och arbetsformer i ljuset av EU-utvidgningen, den s.k. Framtidsgruppen. Gruppen har presenterat ett antal förslag som under året diskuterats i rådets partigrupper. Diskussioner har också förts mellan de nordiska parlamentens talmän och rådets president och presidium. Viktiga frågor har varit hur arbetet i olika parlamentariska samarbetsorgan skall kunna samordnas, hur arbetet bättre kan förankras nationellt och hur de nationella parlamentens fackutskott i ökad grad skulle kunna involveras i det nordiska samarbetet.

Av redogörelsen framgår att den svenska delegationen bl.a. arbetat med att följa upp Nordiska rådets rekommendationer, förankra de nordiska frågorna i riksdagen och följa arbetet i Nordiska ministerrådet. Andra frågor som engagerat delegationen är ett nordiskt patentinstitut, människohandel

för sexuellt utnyttjande samt informationsverksamhet. I redogörelsen beskrivs också det prioriterade arbetet för att undanröja gränshinder i Norden.

Nordiska rådets 56:e session hölls i Stockholm den 1–3 november 2004. Under sessionen debatterades bl.a. gränshinder och, på svenskt initiativ, alkoholpolitik i Norden.

I delegationens redogörelse beskrivs också arbetet i rådets presidium, fem fackutskott och kontrollkommittén. Avslutningsvis beskrivs det parlamentariska Östersjösamarbetet och det arktiska samarbetet.

Utskottets ställningstaganden

Av skrivelsen framgår att arbetet mot gränshinder har haft fortsatt hög prioritet under 2004. Bland mycket annat har en ny överenskommelse mellan de nordiska länderna om folkbokföring undertecknats, arbetet med en gemensam nordisk arbetsmarknad har fortsatt och en ny nordisk konvention om social trygghet har trätt i kraft. Gränshindersamarbetet har även gått framåt bl.a. inom områdena utbildning, finans- och skatter, regionalpolitik och näringspolitik.

Ökade resurser har tilldelats den nordiska informationstjänsten Hallå Norden. Dessutom har ett tätare samarbete inletts mellan Hallå Norden och informationstjänsterna och gränskommittéerna i Norden för att ytterligare förbättra informationsflödet inom och mellan de nordiska länderna.

I den svenska delegationens redogörelse beskrivs också gränshindersarbetet, uppnådda resultat och gränshindersdebatten vid den 56:e sessionen.

I motion **2004/05:U309 (fp) yrkande 3** framförs att ingen uppgift har varit viktigare för det mer än femtioåriga samarbetet i Nordiska rådet än att undanröja hinder för människor i Norden att kunna bo, verka, arbeta och studera var som helst i de nordiska länderna. Motionären menar dock att många problem ännu är olösta och yrkar på att de avtalsmässiga, legala och praktiska gränshinder som fortfarande föreligger snarast undanröjs.

Utskottet anser att rivandet av gränshinder är ett arbete som på ett konkret sätt berör medborgare och som synliggör fördelarna med nordisk samverkan. Utskottet välkomnar därför att gränshindersarbetet prioriteras av både Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet. Utskottet vill understryka vikten av att de kvarvarande gränshindren mellan de nordiska länderna undanröjs och konstaterar att samarbetet kontinuerligt leder till framsteg i denna fråga.

Med vad som ovan anförts anser utskottet att motion **2004/05:U309 (fp) yrkande 3** kan avstyrkas.

Utrikesutskottet har under valperioden systematiskt uppmärksammat frågor rörande kvinnors situation på olika håll i världen. I samband med den nu aktuella genomgången av frågor rörande förhållanden i Norden har utskottet noterat att kvinnorna på Färöarna i dag inte har rätt till legal och säker abort och att det måste föreligga tungt vägande skäl för att avbryta en graviditet. I praktiken innebär detta att färöiska kvinnor åker till Danmark för att där genomföra aborter.

Utskottet menar att detta förhållande är otillfredsställande och att regeringen i lämpliga sammanhang bör verka för att kvinnor i hela Norden skall få rätt till legala och säkra aborter.

Utskottet föreslår att skrivelse 2004/05:90 Nordiskt samarbete 2004 och redogörelse till riksdagen 2004/05:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående verksamheten under år 2004 läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2004/05:90 Nordiskt samarbete 2004.

Redogörelsen

Redogörelse 2004/05:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående verksamheten under år 2004.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:U309 av Runar Patriksson (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att de avtalsmässiga, legala och praktiska gränshinder som fortfarande föreligger för nordisk rörlighet snarast undanröjs.